

Rasmus Dahlberg
Lektor, ph.d., vicecenterleder

Center for Samfundssikkerhed og Resiliens (SECURE), Roskilde Universitet

Er vi klar til krig og krise?

Hybridkrig, samfundssikkerhed og totalberedskab



Kom og se min kælder



FOLKEKIRKEN

Livets begivenheder Årets højtider Eksistens Tro Om folkekirken



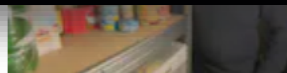
• Dommedag • “Når verden går under, vil jeg sidde og nyde et glas god Amarone”

Rasmus Dahlberg

“Når verden går under, vil
jeg sidde og nyde et glas god
Amarone”

Folkekirken, 2017

TV2.dk,
22. juni 2024



tomatsuppe, mener katastrofeforsker



12 HJEMMEBERE

38

en pow
kan hol

Kommer det 40 en
Isoler, er familien fra
Esbjerg klar. Men
beredskabschefen
tvivler på, at Danmark
er. Hans forskning har
afsløret mangler i det
danske beredskab, som
kan komme på pæren,
hvis Danmark bliver
ramt af angreb.
HETTE ELSEN MARESSA
hette.elsen@politiken.dk

Jyll

141

26

Borgernes rolle i beredskabet



Carl-Oskar Bohlin (M), svensk minister for Civilt Forsvar
Foto: Kristian Pohl

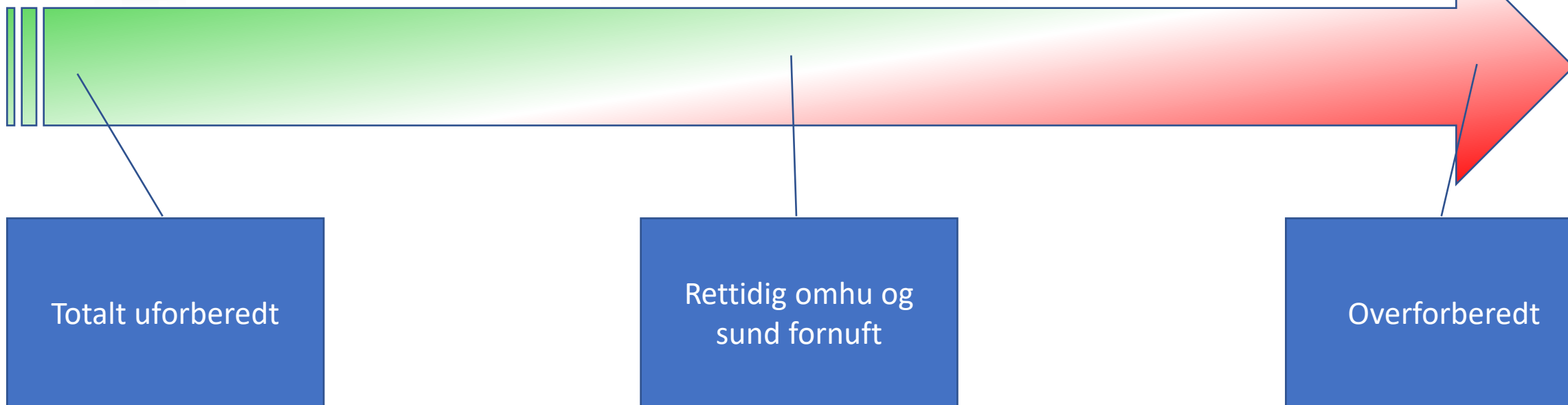


MSB, 2018

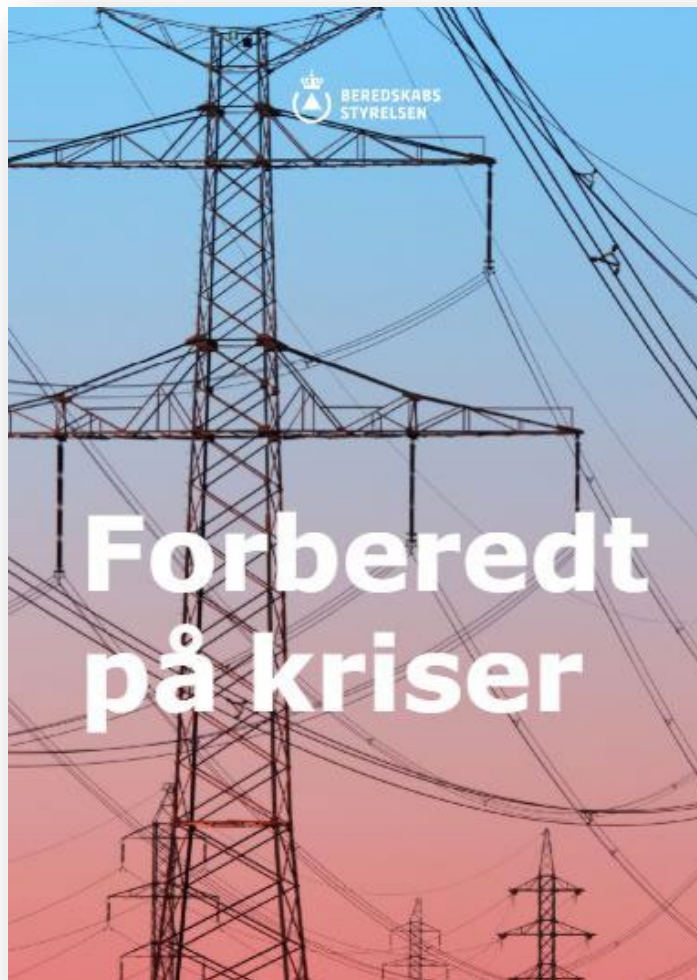


MSB, 2024

Dr. Dahlbergs skala for kriseforberedthed



Forberedt på kriser



Beredskabsstyrelsen, 15. juni 2024



Forberedt på kriser

Tjekliste

Nedenfor finder du inspiration til en tjekliste. Tjeklisten består af forslag, der dækker de mest basale behov.

Drikkevand

- ☐ • 3 liter pr. person pr. døgn
- ☐ • Evt. vand til husdyr

Mad

- ☐ • Mad til tre døgn, der er langtidsholdbar og let at tilberede

Medicin og førstehjælp

Toiletbesøg under en krisesituation

I tilfælde af en krise kan du risikere, at toilettet ikke virker. En strømafbrydelse kan fx forhindre, at spildevandet kan pumpes væk fra din bolig. Derfor er det vigtigt, at du holder dig orienteret om retningslinjer fra din kommune eller dit lokale vand- eller spildevandselskab.

Hvis du ikke kan trække ud i toilettet, skal du opsamle afføringen i en solid affaldspose beregnet til restaffald. Luk posen forsvarligt og smid ud som restaffald. Bor du i en opgang med affaldsskakt, anbefales det, at du ikke anvender affaldsskakten, men i stedet bærer posen ned i containeren.

Kommunikation

- ☐ • FM-radio, der kører på batterier/håndsving/solceller (eller evt. din bilradio).

<https://mst.dk/borgersundhed-og-kemi/forberedt-paa-kriser>

Nu er det alvor!



SektorCERT, november 2023



Center for Cybersikkerhed, januar 2025



Styrelsen for Samfundssikkerhed, april 2025

Så fik vi et totalberedskab!

Kronik • 31. jan. 2026 kl. 06:00

Danmark har brug for et totalberedskab

Hybride trusler er blevet hverdag. Når grænsen mellem krig og fred udviskes, må vi tænke bredere. Vi skal styrke samfundets modstandskraft og gøre den til en national strategisk prioritet.

Rasmus Anderskov
Underdirektør for samfundssikkerhed, Dansk Industri

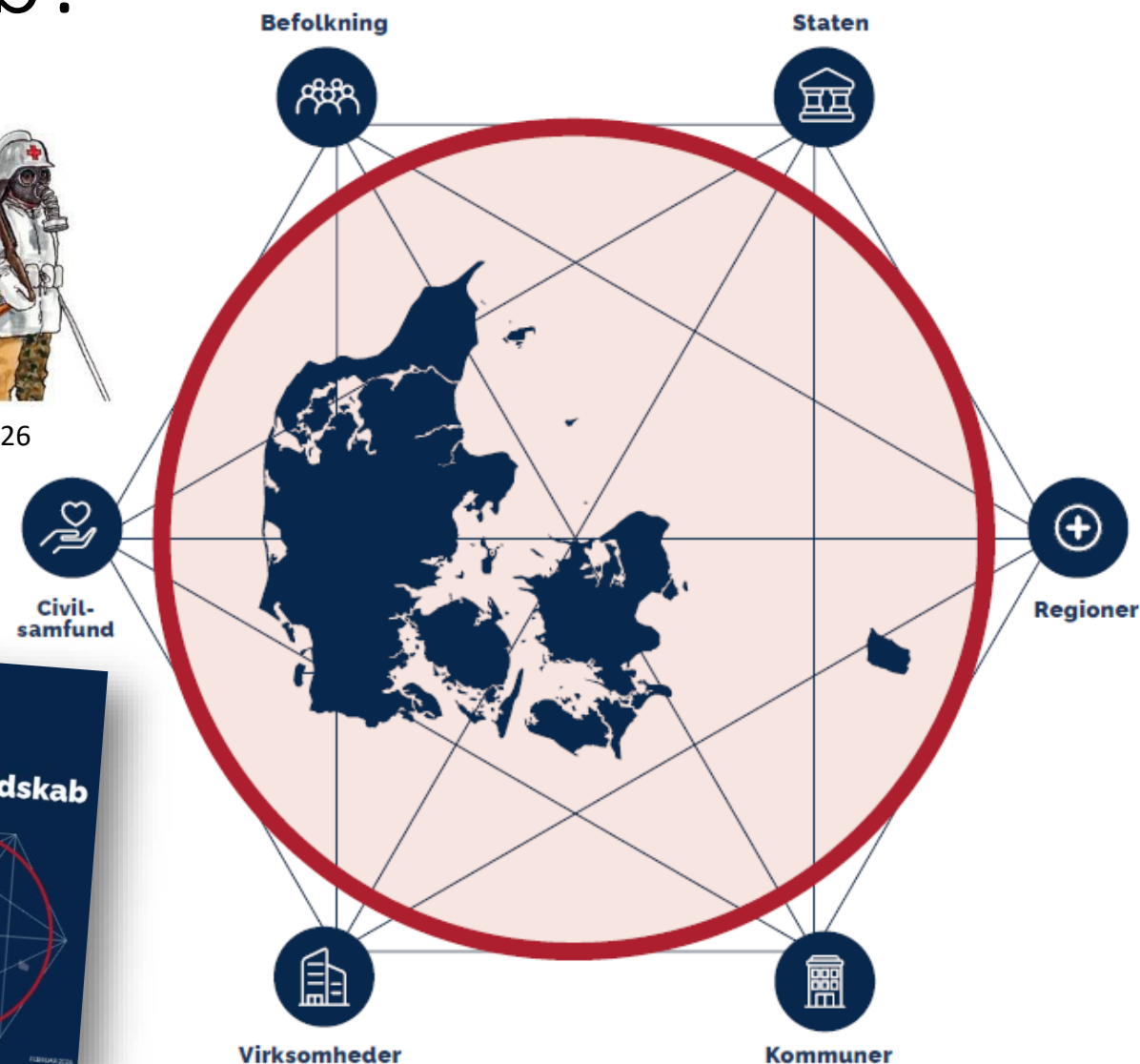
Rasmus Dahlberg
Lektor, Center for samfundssikkerhed og resiliens, Roskilde Universitet



JP, 31. januar 2026



Pressemøde, 20. februar 2026



<https://mssb.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2026/februar/pressemeddelelse-regeringen-danmark-skal-have-et-totalberedskab/>

Hvis risikobilledet var en vejrudsigt...

- Tre sårbarhedsskabende megatrends:
 - **Urbanisering:** Byer kan være sårbare
 - **Globalisering:** Lange forsyningskæder
 - **Digitalisering:** Afhængighed af netværk
- Klimadrevne naturskabte risici
- Komplekse teknologiske risici
- Hybride trusler under tærsklen for krig

Udsigten lyder på tiltagende lavtryk fra stormagtskonkurrence med russisk hybridregn, kinesisk pres, arktiske kulingstød og alvorlig terrorrisiko over Kongeriget Danmark, mens den globale front samtidig trækker op med geo-økonomisk storm, misinformationståge, social polarisering, cyberbyger, AI-uro og længerevarende klimauvejr.



Vi er på vej...

- 2019: Jeg...
- 2022: Rus...
- Marts 2024: oprettes p...



Debatten, DR2, februar 2024

Et stærkt forsvar handler også om national sammenhængskraft og samfundsresiliens. Regeringen ønsker, at Danmark får et totalberedskab, herunder en styrket indsats mod cyberangreb og sabotage og bedre beskyttelse og overvågning af kritisk infrastruktur og el- og vandforsyning. Evnen til at opdage trusler og forebygge hybridangreb er afgørende for Danmarks sikkerhed. Arbejdet med totalberedskabet skal ske i tæt samarbejde på tværs af myndigheder, kommuner, virksomheder og civilorganisationer.

- Juni 2026: Firkløverregeringen



29. august 2024

Samfundssikkerhed

Sikkerhedspolitik
handler om at sikre **staten**
gennem forsvars- og udenrigspolitik

Samfundssikkerhed handler
om at sikre hele **samfundets** evne
til fortsat at kunne fungere
i ekstraordinære situationer

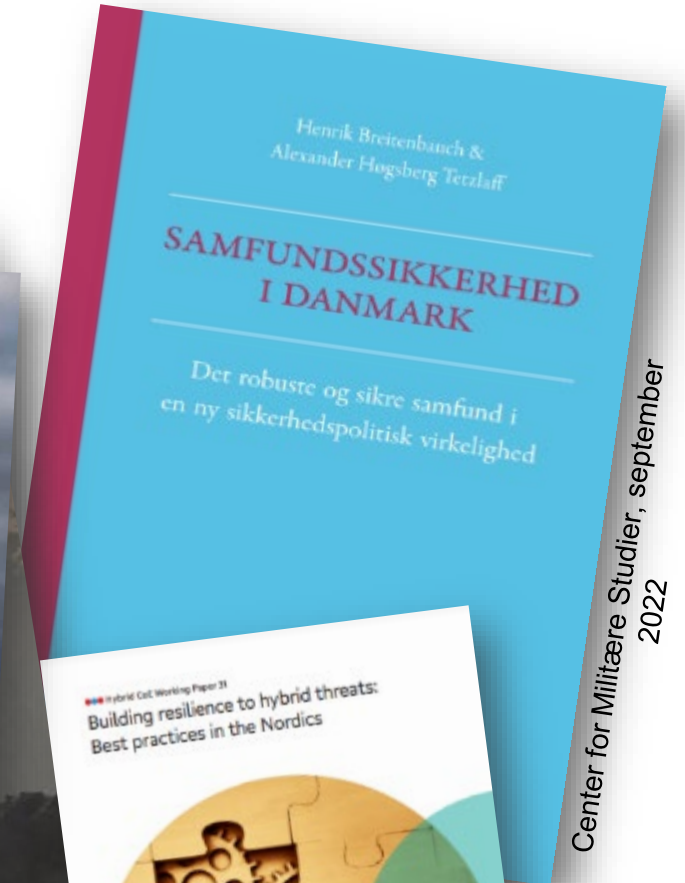
- mod både **aktørdrevne trusler** og
ikke-aktørdrevne risici

<https://udenrigspolitik.dk/dansk-sikkerhed-og-forsvar-efter-trump/>



Den sikkerhedspolitiske
analysegruppe

Zilmer-rapporten, september 2022



Center for Militære Studier, september
2022



www.hybridcoe.fi,
maj 2024

Hybridkrigens natur

Det er meget sandsynligt, at Rusland mener, at landet befinder sig i en konflikt med Vesten, hvor virkemidlerne holdes under niveauet for væbnet konflikt. FE vurderer, at Rusland for øjeblikket fører en hybrid krig mod NATO og Vesten.

Forsvarets Efterretningstjeneste, 3. oktober 2025

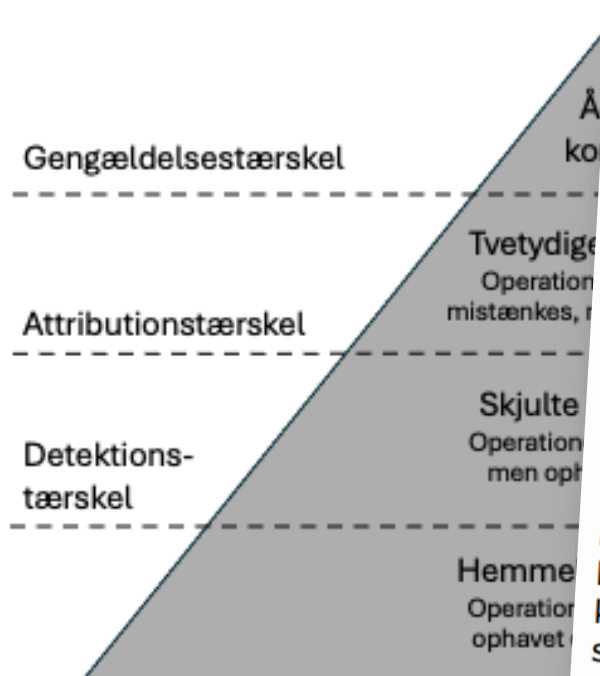
Danmark har i de seneste døgn været udsat for hybride angreb. Droner er set flere steder. Ved kritisk infrastruktur. Militært og civilt.

Det er angreb, som vi må forvente, der kan komme flere af.

Det er angreb, som har vist sårbarheder.

Og det er angreb, som har til formål at skabe utryghed og splittelse. Det er angreb, der skal ryste os. Som mennesker og som samfund.

Statsministerens tale om hybride angreb, 25. september 2025



Rusland vil eskalere sin hybridkrig yderligere

Hidtil har Rusland primært udført hybridangreb mod mål i Vesten for at skabe frygt og mindske den folkelige opbakning til Ukrainestøtten. Rusland er begyndt i højere grad at gå direkte efter at forhindre støtten i at nå frem, eksempelvis ved at sabotere virksomheder inden for forsvarsindustrien eller jernbaner, hvorpå der fragtes militært materiel til Ukraine.

FE vurderer, at Rusland i de kommende måneder vil intensivere sin hybridkrig yderligere ved at udføre hyppigere angreb mod Vesten og NATO med større konsekvenser for de berørte lande end tidligere. Det kan eksempelvis omfatte destruktive cyberangreb med alvorlige konsekvenser for samfundsvigtige funktioner og sabotageangreb med høj risiko for tilskadekomne.

Efter Kilcullen, D., 2019. The Evolution of Unconventional Warfare. *Scandinavian Journal of Military Studies*, 2(1), p.61–71.

FE trusselsvurdering, 24. september 2026

Dr. Dahlbergs HQ, Esbjerg under luftobservationerne, september 2025



Det sårbare samfund



NASA, marts 2021

- Lørdag den 3. januar 2026: Strømmen forsvinder i det sydvestlige Berlin
- Ca. 45.000 husstande og 2.200 virksomheder blev berørt
- Årsag: Brand i en elkabelbro, påsat af klimaaktivistgruppen Vulkan
- Konsekvenser: Ingen strøm, mobilnet, fjernvarme, internet, vandforsyning, spildevandsafledning, information til borgere...
- Tiltag: Lukning af institutioner, evakuering af plejehjem, hotelindkvartering
- Først fire dage senere blev strømmen retableret hjemme hos de sidste forbrugere

DR, januar 2026

Computerworld, april 2025



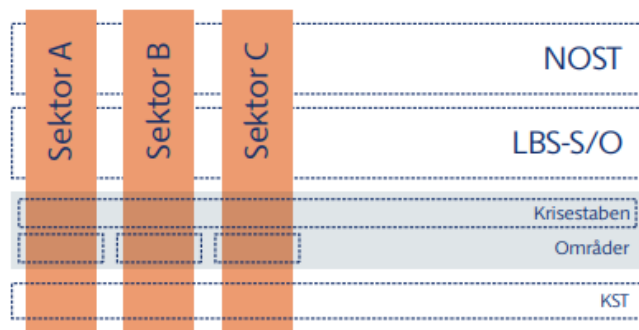
Kend kommunens ansvar

<https://www.kl.dk/klima-og-erhverv/teknik-og-miljoe/beredskab-i-kommunerne/beredskabs-planlaegning/analyse-styrk-kommunens-beredskab>



Fem anbefalinger:

1. Prioritér cybersikkerheden
2. Planlæg for strømnedbrud
3. Styrk forsyningssikkerheden
4. Forøg krisestyringskapaciteten
5. Skab kontakt til erhvervsliv og civilsamfund



<https://www.kl.dk/klima-og-erhverv/teknik-og-miljoe/beredskab-i-kommunerne/beredskab-i-front-kend-kommunens-ansvar>

Beredskab i front – kend kommunens ansvar



KL

Februar 2026

Beredskabsparadokset

Investeringer i beredskab giver usynligt afkast!

- Fravær af hændelser pga. forebyggelse
- Reduktion i konsekvens gennem resiliens



"Borgmesterens hjørne", 17. august 2025
<https://podcasts.apple.com/dk/podcast/sikkerhed-og-beredskab-panik-eller-rettidig-omhu/id1829451454?i=1000722263269>

Det må vi da kunne
gøre bedre!

I Aalborg Kommune
er der kun plads til
40,5% af borgerne i
beskyttelsrummene.

Kilde: DR & Beredskabsstyrelsen

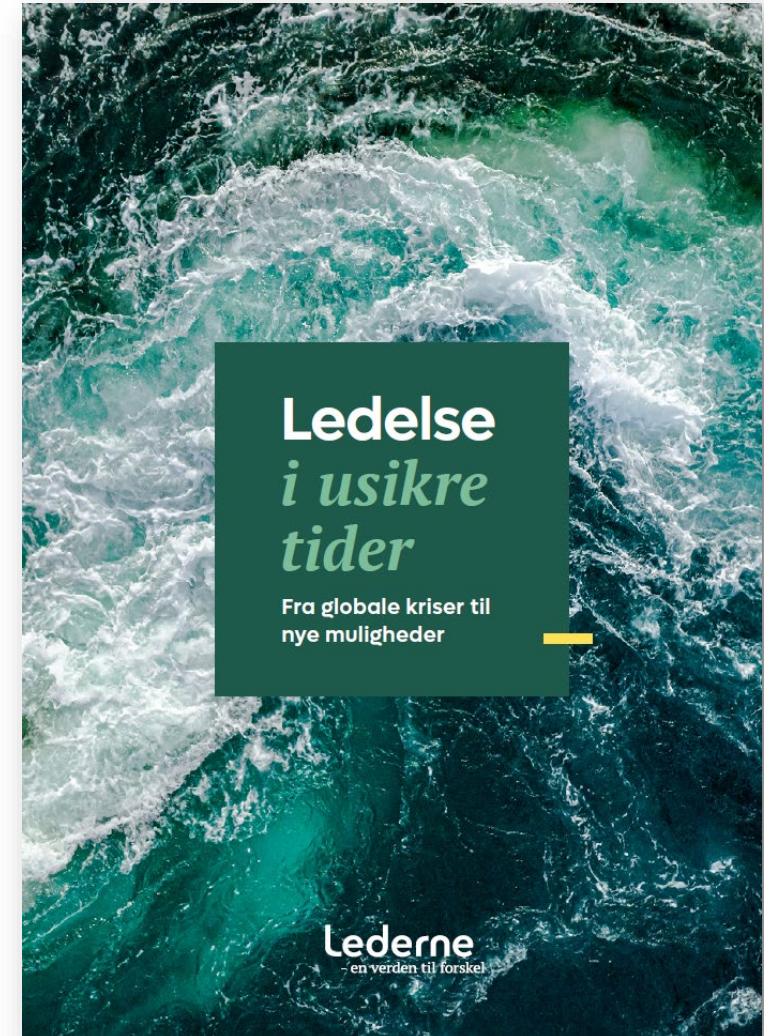
 Maj-Britt Kjær
KV25
Venstre



TV2 Bornholm, 26. februar 2026

Ledelse i usikre tider

1. Beredskab er mere end en plan i skuffen! Tænk strategisk.
2. Spred risici!
3. Krisen håndteres gennem kultur
4. Få nu styr på cyberrisici og AI!
5. Ledelse er også en slags politik
6. Omsæt kriser til muligheder (hurtigt)
7. Bidrag til samfundets robusthed



Lederne, maj 2026

<https://www.lederne.dk/min-ledelse/ledelse-i-usikre-tider/rapport-ledelse-i-usikre-tider-fra-globale-kriser-til-nye-muligheder>

”Byg ikke resiliente øer i et skrøbeligt hav...”



Professor Stephen Flynn,
Global Resilience Institute,
Northeastern University,
Boston, MA

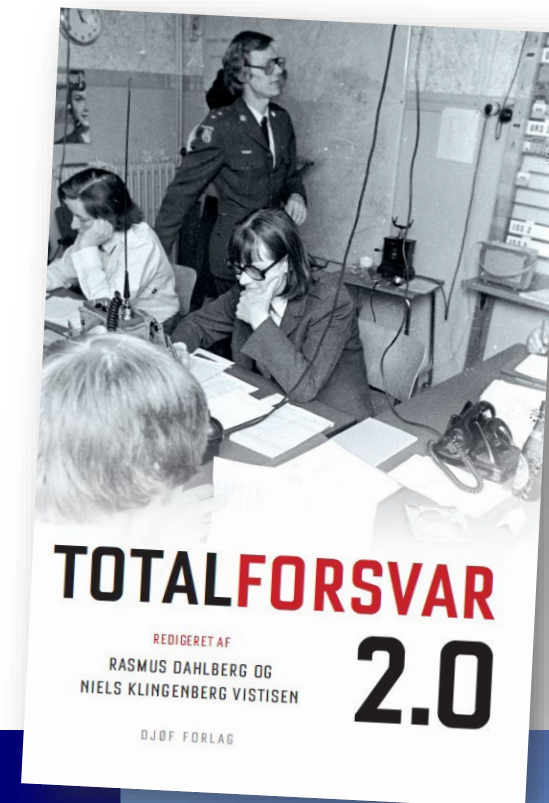
Supertstorm Sandy, NYC
Oktober 2012
Reuters/Eduardo Munoz

Tak for opmærksomheden!



pa@rasmusdahlberg.com
www.rasmusdahlberg.com

Djøf Forlag, 6. maj 2026



Efter-/videreuddannelse hos SECURE på RUC:

Master i Samfundssikkerhed:

- Modul 1, efterår 2026: Tværgående koordinering og totalberedskab - 10 dage, 15 ECTS (internat/online)
- Modul 2, forår 2027: Kriseledelse og beredskabskommunikation – 10 dage, 15 ECTS

Øvrige kursustilbud:

- Styrk beredskabet – for beredskabskoordinatorer fra kommuner og regioner – 3 dage
- Strategisk kriseledelse – masterclass for topledere
- Skræddersyede kortere kurser og temadage

Kontakt evu@ruc.dk for yderligere information

